

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PEER RODINNÝ PŘÍSLUŠNÍK

Náplň práce: konkrétní pracovní činnosti

Náplň práce peer rodinného příslušníka (dále PRP) je vždy upravena dle potřeb oddělení, kde PRP pracuje. Je důležité vycházet ze specifických dovedností PRP a také z potřeb rodinných příslušníků a blízkých, které vyplynou z praxe. To se může regionálně i místně velmi lišit (dostupnost jiných služeb, dostupnost nemocnice, dosavadní spolupráce s nemocnicí, personální obsazení oddělení apod.).

Níže uvádíme příklady činností, které PRP může vykonávat. Přesnou náplň práce však vždy konkrétně dojednává odpovědný pracovník v psychiatrické nemocnici, nejlépe ve spolupráci s týmem a dalšími zainteresovanými osobami (koordinátor peer pracovníků, personalista, vedoucí oddělení, staniční sestra aj.).

Předpokládáme, že PRP bude pracovat spíše na částečný úvazek, i když i plný úvazek není vyloučený. To může ovlivnit jeho časovou dostupnost na oddělení. Doporučujeme upravit přesnou pracovní dobu dle možností PRP s ohledem na potřeby rodinných příslušníků a blízkých (tedy zohlednit dobu, kdy mají blízcí možnost se s PRP nejčastěji potkat).

Pracovní doba:

- Je důležité stanovit pravidelný čas a den, kdy bude PRP dostupný na oddělení, zároveň však ponechat i jistou míru flexibility (částečně klouzavá pracovní doba), neboť se předpokládá, že větší část kontaktu s rodinami bude probíhat telefonicky. I tak doporučujeme jasné vymezení určité části pracovní doby, kdy bude PRP v nemocnici dostupný a bude komunikovat s rodinnými příslušníky a personálem oddělení.

- Jeden z možných příkladů pracovní doby na oddělení:

Pondělí, 8.00 – 12.00: ranní porada s týmem ohledně kontaktování rodin nově přijatých pacientů, představení role pacientům apod.

Středa, 15.00 – 19.00 a neděle 14.00 - 18.00: dostupnost pro rodinné příslušníky - možnost kontaktovat je během návštěvy rodinného příslušníka v nemocnici, předem domluvené telefonické či osobní setkání

Dále 8 hodin terénní práce, dojednané individuální schůzky, supervize, porady peer pracovníků apod.

- Je důležité stanovit, kdo bude kontaktní a podpůrnou osobou PRP přímo na oddělení - s kým bude PRP moci řešit aktuální otázky, konzultovat svou práci atd. Doporučujeme nejlépe někoho, kdo je na oddělení každý den (např. staniční sestra, vedoucí lékař apod.). Kromě toho se může PRP obracet na regionálního koordinátora (kontaktní osoba pro projekt v nemocnici), své kolegy PRP jak přímo v nemocnici, tak v dalších nemocnicích a organizacích, případně na realizační tým projektu.
- Je třeba připravit a dojednat jasný způsob předávání informací, definovat, jaké informace bude PRP evidovat a sbírat, jak bude předávat týmu informace od rodinných příslušníků (po domluvě a s jejich souhlasem) apod.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Vstup peer rodinného příslušníka do nemocnice:

Počáteční období po nástupu PRP do nemocnice (přibližně 2 měsíce) bude třeba věnovat nastavení pozice a role PRP, zmapování potřeb rodinných příslušníků a blízkých, dostupných služeb v okolí apod. V tomto období je možné: Zmapovat, co se pro rodinné příslušníky dělalo v nemocnici v minulosti a co funguje nyní. Konkrétní aktivity navštívit, zjistit, jak to funguje, jak jsou s tím rodinní příslušníci spokojeni, případně proč jich chodí málo apod. PRP tyto aktivity pomohou navázat vztahy a kontakty v rámci nemocnice, zorientovat se a zároveň zmapovat konkrétní potřeby. Na základě poznatků a výstupů z bude následně vhodné upravit a upřesnit konkrétní náplň práce PRP.

Peer rodinný příslušník

- ☉ **kontaktuje rodinné příslušníky hospitalizovaných pacientů, představuje jim svou roli a nabízí jim pomoc a podporu**
- ☉ **schází se s rodinnými příslušníky a blízkými pacientů osobně nebo jim poskytuje telefonické konzultace, při kterých poskytuje podporu a informace a zaměřuje se na potřeby rodiny**
 - PRP kontaktuje telefonicky rodinné příslušníky a blízké hospitalizovaných pacientů (nejlépe během prvního týdne, kdy je pacient přijatý na oddělení). Doporučujeme kontaktovat všechny zmíněné důležité osoby kolem hospitalizovaného pacienta, pokud není překážkou výslovný zákaz ze strany pacienta nebo není možné zjistit kontaktní informace.
 - PRP kontaktuje citlivě rodinné příslušníky během návštěvy blízkých na oddělení, vysvětluje jim svou roli a nabízí možnost podpory.
 - PRP předává rodinným příslušníkům informace o své roli, zjišťuje potřeby blízkých, otázky a témata, která potřebují řešit, sdílí s nimi osobní zkušenost svého příběhu zotavení.
 - Může předávat také písemné informace o své roli (leták o roli PRP) nebo jiné informační materiály, které si na základě potřeb rodinných příslušníků a blízkých připraví (lze využít podporu ze strany realizačního týmu projektu).
- ☉ **doprovází rodinné příslušníky na setkání s týmem odborníků oddělení psychiatrické nemocnice ohledně léčby jejich blízkého**
 - PRP doprovází rodinné příslušníky během hospitalizace a snaží se cíleně vyhledávat další zdroje podpory pro blízké, které budou moci využívat poté, co jejich blízký bude z nemocnice propuštěný. Z kapacitních důvodů není možné, aby PRP pracoval se všemi rodinnými příslušníky dlouhodobě, i když jistá flexibilita a přizpůsobení potřebám rodin je jistě možné.
 - Předává kontakty na jiné organizace podporující rodinu a blízké a PRP v komunitě.
 - Dlouhodobější kontakt a podpora je možná, pokud PRP např. otevře svépomocnou skupinu, což ale zároveň není podmínkou práce na této pozici.
 - Může v práci s rodinami nabízet i specifické postupy, nástroje a podporu, např. práci s plánem podpory zotavení pro rodiny, vedení konkrétně zaměřených aktivit či workshopů dle svého zaměření (např. relaxace, kreativní činnosti, edukace aj.) apod.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

☉ vede nebo koordinuje svépomocné skupiny a jiné aktivity (besedy, workshopy apod.), kterých se účastní rodinní příslušníci a blízcí lidí s duševním onemocněním

- Kromě individuální podpory jsou v rámci projektu plánovány další konkrétní aktivity na podporu rodinných příslušníků a blízkých pacientů (současných i po hospitalizaci): 1, *Skupinová setkání pro rodinné příslušníky v blízkosti nemocnice na vytipovaná témata*, např. prevence vyhoření, praktické otázky péče o rodinného příslušníka s duševním onemocněním, komunikace s profesionály aj. Pro každou nemocnici je počítáno s 8 setkáními v rozsahu 2 hodin. 2, *Víkendová setkání pro rodinné příslušníky a blízké s respitní péčí, relaxačním doprovodným programem a možností individuální konzultace s psychologem*. V rámci projektu je plánováno celkem 6 víkendových setkání na různých místech České republiky (pro všechny zapojené nemocnice).
- Na základě vytipovaných potřeb a konkrétních možností daných nemocnic a oddělení je možné organizovat a nabízet další aktivity na podporu rodiny, za účelem osvěty na veřejnosti, informování další odborné veřejnosti apod.

☉ účastní se společně se svými kolegy porad na oddělení, získává od nich informace o potřebě navázání spolupráce s rodinnými příslušníky a blízkými nových i stávajících pacientů a zároveň předává kolegům v případě potřeby a po dohodě s rodinnými příslušníky informace ze spolupráce s rodinou

☉ představuje svou roli pacientům

- Předpokládáme, že PRP bude částečně působit i na oddělení a bude v kontaktu s pacienty, např. na komunitě za účelem představení své role. Nezapojuje se do léčby pacientů, ale může být přítomný jako podpora pro rodiny a blízké např. během návštěvy blízkých na oddělení nebo při rozhovoru blízkých s ošetřujícím personálem.

☉ připravuje informační materiály pro rodinné příslušníky

- V rámci projektu bude vytvořen Průvodce hospitalizací pro rodinné příslušníky a Manuál pro zapojování peer rodinných příslušníků do psychiatrických zařízení, na jejichž podobě se PRP budou podílet.
- Vytváří další informační materiály, pokud je to třeba, s ohledem na potřeby rodiny a blízkých (např. o síti dalších služeb, o roli PRP, o zotavení apod.).

☉ vede dokumentaci o spolupráci s rodinou

- Vede si evidenci o kontaktu s rodinami (pro potřeby evaluace projektu – viz příložená tabulka) a případně ji doplňuje o vlastní evidenci dalších důležitých informací a výstupů z práce s rodinnými příslušníky (výstupy ze setkání, stručné poznámky k probíraným tématům při dlouhodobější spolupráci s rodinou, potřeby rodinných příslušníků apod.). Zároveň dojednává s rodinami, jaké informace může v případě potřeby předat týmu.
- Na základě své práce a její evidence může sbírat informace o potřebách rodinných příslušníků a navrhovat další vhodné aktivity pro rodinné příslušníky a blízké.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

🌀 **účastní se supervizí se svými kolegy a dále se vzdělává**

- Pravidelně se účastní skupinových supervizí pro peer rodinné příslušníky, které budou realizovány v průběhu projektu přibližně 1x za 2 měsíce v Praze (celkem 7 setkání v rozsahu 4 hodin).
- Pravidelně se účastní metodických porad společně s pracovníky oddělení, na kterém pracuje, Metodické porady proběhnou přímo v nemocnici v počáteční fázi práce peer rodinného příslušníka v nemocnici a následně 2x v průběhu projektu.

🌀 **sdílí získané zkušenosti s dalšími peer rodinnými příslušníky v rámci supervize a odborných setkání a dále se ve své roli rozvíjí**

🌀 **aktivně se podílí a podporuje další rozvoj spolupráce s rodinou a zavádění souvisejících změn v rámci psychiatrické nemocnice**

- Je možné zapojení a účast PRP např. na seminářích pro lékaře, zdravotní sestry, zapojení v připravovaných projektech nemocnice, účast na konferencích, zapojení v národních organizacích pro rodiny a blízké lidí s duševním onemocněním.

